

Opening Ruïnepark
Tim Breukers, Jop Vissers Vorstenbosch
16 mei 2015

Beste Linda Arts, Reinoud van Vught, René Korten, Rob Moonen, ik ben blij dat ik hier mag staan onder deze guillotine. Mijn oorspronkelijke tekst was vele malen langer, maar staand op dit podium onder dit gevaarte houd ik het kort.

Voor Tim en Jop

Ga terug naar de wereld, jongens, ga terug.
Go back to the world, go back to the world.
Een van de mooiste zinnen uit een popsong;
Go back to the world.
De song is van Leonard Cohen en heet;
Night Comes On.
De zin impliceert dat iemand ergens anders is, ergens weg.
Hij zou het, al vind ik dat niet waarschijnlijk,
over astronauten kunnen hebben die zich als enige mensen buiten de aarde bevinden.
Maar het zou kunnen dat Cohen het over Jop en Tim heeft.
Tim Breukers en Jop Vissers Vorstenbosch.
Go back to the world?
Met een groot vraagteken!

Zij bevinden zich ergens anders.
Ergens anders waar ze de wereld naar hun hand kunnen zetten.
Waar de wereld slechts materiaal is, waar ze niet met hun beider benen op de grond hoeven te staan,
Jop en Tim, twee jonge honden.
De een uit 1986 de ander uit 1985. Net dertigers.

Ik citeer een deel van de aankondiging van deze tentoonstelling.

‘Beeldhouwkunst en schilderkunst zijn in de ogen van Jop Vissers Vorstenbosch en Tim Breukers zeer rekbare begrippen. In hun jonge oeuvres verleggen zij de grenzen van deze disciplines door met humor, banaliteit, kennis van tradities en technisch vernuft de bestaande conventies te tarten. Zo wordt een schilderij ineens een ruimtelijk werk en worden beeldhouwwerken via collages tweedimensionaal.’

Zijn het niet de woorden van Marcel Duchamp; stupid as a painter?
En liet hij de beeldhouwer er niet buiten?
Uiteraard denkt Duchamp hierbij aan Plato.
We kunnen volgens Plato de wereld alleen kennen via onze perceptie.
Wat we kennen is slechts een veronderstelling.
Wat een wonderschone gedachte.
Maar goed...
De schilder wordt beeldhouwer en visa versa
Zo wordt de een volgens Duchamp dom en kan de ander doen wat hij wil en dat ook weer andersom.

Ze werken zich een weg door het leven.
En hoe?
Alles komt aan bod in allesomvattende tuimeling.
Ze werken zich vrij en daarvoor moet men kunstenaar zijn.
En moet je volgens Jop zo doortastend als een houthakker zijn.

Elke klap moet raak zijn.
Zo niet dat gaat het werk weer voor de bijl.
Denk hier wel bij; het is een schilder die het zegt.
Stupid? I don't know
Jop en Tim,
ze banen zich een weg tussen de realiteit, die hard is,
tussen de historie van de kunst, die meedogenloos is,
denk daarbij aan alle grote kunstenaars die we kennen en die wellicht hun voorbeelden zijn zoals
onder andere John Bock, Thomas Hirschhorn, Jason Rhoades, Ricardo Brey...
Ze banen zicht een weg door de overweldigende berg aan beeld welke we tegenwoordig kennen.
Een tsunami van beeld, die overal en altijd voorhanden is.
Je moet tegelijk slim en dom zijn als je daar een filter op los laat.
Welke strategie kiezen ze?

De beeldcultuur is een fenomeen van de laatste jaren.
Alles wat beweegt, groeit, van belang wordt geacht, aftakelt, sukkelt, en dood gaat, wordt in beeld
gebracht.
De mogelijkheden zijn talrijk en worden daarom ook zo gebruikt.
Maar voor wie en wat?
Momenteel terwijl ik dit uitspreek drijven er op zee schepen met vluchtelingen. De omringende
landen weigeren de bootvluchtelingen te redden. Ze laten ze letterlijk stikken om daarna door hun
lotgenoten overboord te worden gegooid als voer voor de haaien. Een ruïne van menselijk handelen.
I S slaat het werelderfgoed in Palmyra aan gort en de Taliban weet van elk beeld wat ze niet
aanstaat, cementmortel te maken waar ze vervolgens niets mee bouwen.
En in Park kijken we toe zoals op vele plaatsen.
Kijken we toe hoe deze werkelijkheid tot een ruïne van onmacht wordt.

De werkelijkheid wordt op de proef gesteld met elk nieuw kunstwerk wat aan de wereld wordt
toegevoegd.
Maar welke werkelijkheid?
We kunnen de werkelijkheid nooit (in één beeld) vatten, totaliseren, conceptualiseren, omdat we er
ons altijd middenin bevinden, en het volledige overzicht onmogelijk is.

Maar er is meer voor nodig.
Een voorbeeld:
Luc De Leu, bekend kunstenaar en architect uit België dient een plan in voor een nieuwbouwwijk in
Vlissingen.
De bewoners vinden de wijk te nieuw en willen eigenlijk dat de brandschone en met smetvrees
gebouwde wijk rustieker wordt.
De Leu bedenkt een kunstwerk.
Hij wil een prachtig gebouw in de wijk neerzetten alwaar de bewoners elke zaterdag met mokers en
drilboren aan de gang kunnen zodat er in no time een ruïne ontstaat.
Mooi idee, nooit uitgevoerd omdat ze de kunstenaar leugenachtig vinden.
Volgens hen zou het nooit een echte ruïne worden.
Nee natuurlijk niet. Sukkels!

Uiteraard is een kunstenaar leugenachtig.
Hij is een perfect leugenaar zelfs, of nog beter gezegd een realist of uiteindelijk het best gezegd een
hyperrealist.
Met hyperrealist bedoel ik niet de kunstenaar die de werkelijkheid op buitengewoon realistische
manier vorm geeft, maar veeleer iemand die alle mogelijk denkbare beelden zou kunnen realiseren.
En ons daardoor in verwondering kan achterlaten.

Wat het kunstwerk kan is de werkelijkheid vormgeven als een ongrijpbaar iets.

Het kunstwerk is geen object dat de mens zich - in de belevenis of gevoelstoestand - toe-eigent, maar een zaak die een gebeurtenis doorgeleidt.

Met andere woorden het is een representant van de werkelijkheid gezien door de ogen van de kunstenaar en vormgegeven door zijn kunnen.

Kunstenaars hebben altijd al een bepaalde relatie tot de wereld en de dingen, voordat ze zichzelf in hun denken en handelen kunnen plaatsen in die wereld.

De kunstenaar kan putten uit een bron waarin alles mogelijk is.

Alle denkbare beelden, alle denkbare illusies, allesomvattend.

Zie hier in Park, twee zeer energieke kunstenaars maken Ruïne Park, alsof het een speeltuin, een pretpark is.

Nee natuurlijk zijn het niet de ruïnes op zee of die door de Taliban of I S achtergelaten.

Het zijn de ruïnes van de verbeelding, de verbeelding die ons en ons bestaan verlicht en dat is niet letterlijk bedoeld.

Laat Leonard Cohen maar zingen Go Back to the world.

Maar wat mij betreft moeten Jop en Tim dat zeker nalaten.

Blijf ergens anders, en blijf ons verrassen zodat dat we de wereld in al haar gruwel en schoonheid nooit zullen begrijpen.

Blijf ons verrassen met jullie werk.

Leve Jop en Tim, leve de kunst.

Loek Grootjans, 2015